

Greta Thunberg tillsammans med styrelseledamöter från VISIR på Mynttorget den 10 maj 2019

Verksamhetsberättelse

Riksförbundet VISIR

År 2019

Antagen på styrelsemötet 2020-02-13

Riksförbundet VISIR, Hälsans Hus, Fjällgatan 23 B, 116 28 Stockholm
Telefon 08-591 282 11, e-post visir@telia.com
www.visominteroker.se, Facebook.com/visominteroker

VISIR

VISIR är en förkortning av Vi Som Inte Röker och är en ideell, politisk och religiös obunden organisation. VISIR arbetar aktivt för ett tobaksfritt samhälle. VISIR arbetar genom kunskapsspridning, erfarenhetsutbyte, personlig påverkan och opinionsbildning.

VISIR har bedrivit insatser inom följande områden:

- Informera, utbilda och opinionsbilda kring tobaksindustrin och tobakens negativa påverkan på miljö och klimat
- Målgruppsinriktade insatser mot rökning till barn/ungdomar och de grupper som röker mest
- Arbeta för ett Rökfritt Sverige 2025
- Opinionsbilda och medverka till att skapa fler rökfria miljöer
- Medlemstidningen VISIR Aktuellt 4 nr/år
- Stödja Visirs lokalavförening/grupp i Stockholm/Uppsala, Göteborg och Gotland.
- Samarbeta med kommuner, landsting, myndigheter och organisationer

Sammanfattning

Tobaksbruket är vårt enskilt största folkhälsoproblem men det går att förebygga. Det tobaksförebyggande arbetet är en förutsättning för jämlik hälsa, ett fortsatt minskat tobaksbruk och en utfasning av tobaksrökning till 2025. Arbetet har bedrivits målgruppsinriktat, kontinuerligt och långsiktigt. Det är en förutsättning för ett framgångsrikt tobaksförebyggande arbetet.

Visirs verksamhet baseras på forskning och beprövad erfarenhet. Verksamheten knyter an till Folkhälsomyndighetens uppdrag, den nationella folkhälsopolitikens målområde 11, Tobakskonventionen särskilt artiklarna 5, 3, 8 och 14 samt nationella ANDT-strategin 2016-2020.

VISIR hade vid årsskiftet **914** medlemmar fördelade över landet. Riksförbundet VISIR engagerar sig centralt, regional och lokalt gentemot myndigheter och beslutsfattare. VISIR har deltagit i nätverk och samverkat med kommuner, regioner och organisationer för att nå ut och vara delaktig i det tobaksförebyggande arbetet.

År 2019 har varit ett framgångsrikt år. VISIR har vid ett flertal tillfällen fått ökad uppmärksamhet av samarbetspartners, massmedia samt deltagit och föreläst på konferenser och seminarier.

Ett antal debattartiklar och faktaannonser har skrivits och några har publicerats i bl a Miljö Magasinet, SvD och Aftonbladet främst med tema tobak, miljö och klimat samt passiv rökning. Två foldrar och flygblad har producerats och delats ut.

VISIR ingår och deltagit aktivt i ett flertal nätverk: Svenska NCD-nätverket (Non- communicable diseases - icke smittsamma sjukdomar), TPLR (Tobaksprevention i Kommuner och Regioner), Tobaksfakta och Tobaksfakta – Oberoende tankesmedja samt Cancerfonden.

En av de grupper som röker mest i samhället är vissa invandrargrupper. VISIR bedriver sedan år 2015 projekt Rökfri Ramadan i Stockholm och Göteborg. Projektet drivs i samverkan med

stadsdelsförvaltningar i Stockholm, Socialförvaltningen i Stockholm, islamiska föreningar, Sluta-Röka-Linjen, Social resursförvaltning i Göteborg, Angereds Närsjukhus och moskéer.

Förbundsstyrelsen 2019

Förbundsstyrelsen är en ideellt arbetande styrelse och har under 2019 bestått av:

ordförande Agneta Alderstig Göteborg, vice ordförande Henrik Ripa Lerum

sekreterare Brith-Marie Delander Viken, kassör Eva Hedström Stockholm

Ledamöter; Niclas Malmberg Uppsala, Arvid Öhlin Stockholm, Gert Essle Göteborg och Suzanne Bengtsson Stockholm

Revisorer: Ingvar Andersson Kalmar och Gunnar Ek Göteborg.

Valberedning: Bo Hellgren Stockholm

Förbundsmöte den 24 mars 2019

Riksförbundet VISIR hade förbundsmöte den 24 mars 2019 i Hälsans Hus, Fjällgatan 23 B i Stockholm. Mötet valde Agneta Alderstig till förbundsordförande på ett år. Ett konstituerande möte hölls direkt efter förbundsmötet. På förbundsmötet deltog 18 medlemmar.

Firmatecknare är Agneta Alderstig och Eva Hedström tillsammans och var och en för sig.

Två motioner hade inkommit till förbundsstyrelsen:

- Motion gällande "Folkrörelsen för rökfritt-VISIR" från Valentin Sevéus.
- Motion gällande "Lösning på problemet med gående rökare" från Yvonne Berling och Rasmus Norling VISIR Stockholm/Uppsala.

Förbundsstyrelsens möten 2019

Förbundsstyrelsen har under året haft sju protokollförda sammanträden och en planeringsdag. Styrelsemöten hölls den 23 januari, 14 februari (telefonmöte), 10 maj, 11 juni (telefonmöte), 29 augusti (planeringsdag), 19 september (telefonmöte), 18 november (i Göteborg) och 13 december (telefonkonferens).

Ordföranden har under året gett löpande stöd och information till verksamhet, kansli och ledamöter via möten, mejl, sms och telefon. Under året genomfördes en planeringsdag den 29 augusti på Hälsans Hus. Styrelseledamöter och Bo Hellgren (valberedning) deltog.

Riksförbundets kansli

VISIR har sitt kansli i Hälsans Hus, Fjällgatan 23 B i Stockholm. Under 2019 har Dan Svensson varit anställd på nystartsjobb till och med den 10 mars. Kassör Eva Hedström har under året ansvarat för förbundets in- och utbetalningar och efter den 10 mars ansvarat för Visirs bokföring, balans- och

resultatredovisning. Övriga kansliuppgifter fördelades på styrelseledamöter. Sedan november arbetar Åsa Malmberg via sitt företag på kansliet cirka 8 timmar per vecka.

Kansliets arbetsuppgifter är allmän service; hantera telefonsamtal, besök och post; administration och vård av medlemsregister; bokföring, balans- och resultatredovisning; omvärldsbevakning; skriva texter; hjälp och stöd till lokalföreningar; beställa kontorsmaterial, arkivering, kontinuerlig uppdatering av facebook och hemsida.

Medlemsstatistik

Vid utgången av 2019 hade Riksförbundet VISIR totalt 886 medlemmar fördelade på medlemskategorierna:

- Medlem 568 personer
- Stödmedlem (Familjemedlem) 160 personer
- Ungdomsmedlem upptill 26 år 66 personer
- Ständig medlem 82 personer
- Hedersmedlem 10 personer

Flest medlemmar finns i följande regioner: Stockholm (289), Västra Götaland (142), Skåne (106), Uppsala (41) och Östergötland (38). I de övriga 16 regionerna varierar medlemsantalet mellan 6 och 27 personer. VISIR har 37 medlemsorganisationer.

Under året har det tillkommit 12 nya medlemmar och två ständiga medlemmar. Ungdomar under 26 år är medlemskapet kostnadsfritt. Medlemskapet avslutades för 40 medlemmar. Den vanligaste orsaken att medlemskapet upphör är att medlemmar avlider men många särskilt kvinnor hör av sig och säger att de har så låg pension och har inte råd att betala 180 kronor som ett medlemskap kostar. Vi planerar att förändra medlemskategorierna till 2021.

Finansiering

VISIR finansierades av medlemsavgifter, Folkhälsomyndighetens organisationsbidrag och extra organisationsbidrag, intäkter från Arbetsförmedling och gåvor.

Återrapportering av Visirs verksamhet och ekonomi avseende organisationsbidrag Tobak 2018 har redovisats till Folkhälsomyndigheten våren 2019 och godkänts.

Ansökan om organisationsbidrag för tobakspreventiv verksamhet 2020 skrevs och skickades under hösten till Folkhälsomyndigheten. Besked om beviljat organisationsbidrag 2020 från Folkhälsomyndigheten lämnas i januari 2020.

Nätverk/samarbetspartners

Tobaksfakta - oberoende Tankesmedja

Tobacco Endgame – Rökfritt Sverige 2025 är ett utvecklingsprojekt med betydande potential för såväl Visirs utveckling som utvecklingen av det tobakspolitiska arbetet i Sverige. VISIR verkar för fortsatt mobilisering av opinionsstöd för ett politiskt beslut inom mandatperioden om ett måldatum 2025 då rökningen ska ha minskat till under 5 % i befolkningen. VISIR är en av de cirka 200 organisationer/kommuner/landsting som ställer sig bakom Tobacco Endgame.

Riksförbundet VISIR samverkar med Tobaksfakta och deras 18 medlemsorganisationer. Henrik Ripa representerade VISIR i Tobaksfaktas styrelse. Brith-Marie Delander ingår i centrala Tobacco Endgame gruppen. Agneta Alderstig medverkar i Tobaksfakta – oberoende tankesmedja. Protokoll och samtliga handlingar från Tobaksfaktas möten finns på kansliet. Ett flertal personer från VISIR har deltagit i Tobaksfakta seminariedag och årsmöte.

Tobaksprevention i landsting och region – TPLR

Nationella nätverket för tobaksprevention i regioner (TPLR) tillkom i början av 1990-talet på Folkhälsoinstitutet och består av en kontaktperson från region, Göteborgs kommun samt ordförande i VISIR, YMT och Tobaksfakta. Agneta Alderstig medverkade i TPR:s årliga nätverksträff den 2-3 april 2019 i Göteborg. VISIR fick en förfrågan från region Skåne om att sprida ramadanbladet 2020 till Skåne. Två styrelseledamöter föreläste på nätverksträffen - Henrik Ripa gav sin syn på tobaksfrågan och Niclas Malmberg föreläste om "Från odling till fimp".

Svenska NCD-nätverket

VISIR ingår i svenska NCD-nätverket (Non Communicable Diseases = icke smittsamma sjukdomar). Nätverket utgörs av ett 20-tal organisationer som på olika sätt arbetar med levnadsvanor och ohälsa. Ordföranden är kontaktperson. Agneta Alderstig och Suzanne Bengtsson har deltagit på nätverksträffar. NCD-nätverket har haft fyra protokollförda möten. Mötesprotokoll och handlingar finns på kansliet.

Cancerfonden

VISIR är en av 28 huvudmän i Cancerfonden. Henrik Ripa ingår i Cancerfondens styrelse och Agneta Alderstig ingår huvudmannagruppen.

Yrkesföreningar mot Tobak (YMT)

Yrkesföreningar mot Tobak bestående av fem yrkesföreningar (Lärare, Läkare, Sjuksköterskor, Tandläkare och Psykologer mot Tobak). VISIR har samarbetat, erfarenhetsutbyte och kontinuerlig

kontakt med samtliga yrkesföreningar. Agneta Alderstig, Dan Svensson, Suzanne Bengtsson och Brith-Marie Delander är medlemmar i Psykologer mot Tobak. Arvid Öhlin är medlem i Sjuksköterskor mot Tobak. YMT Nyhetsbrev har vidarebefordrats till Visirs styrelseledamöter.

Verksamheten 2019

Visirs verksamhet har bedrivits främst utifrån tre långsiktiga huvudmål.

Huvudmålen är:

- Främja rökfria miljöer
- Förebygga tobaksbruk
- Främja rökstopp i de grupper som röker mest

Främja rökfria miljöer

Projekt Rökfria hem

Sedan flera år tillbaka arbetar VISIR för rätten till en rökfri bostad och att ingen ofrivilligt ska utsättas för grannarnas tobaksrök i sin bostad, balkong eller loftgång. VISIR har sedan flera år samarbetat med Astma- och allergiförbundet. Ett av våra krav är att det i varje kommun ska finnas rökfria flerbostadshus. Facebook sidan har uppmärksammat nytillkomna rökfria flerfamiljshus.

Hösten 2016 anordnade VISIR och Astma- och allergiförbundet en halvdagskonferens "Rökfritt boende – går det?" i Örebro. Nio olika filmklipp från konferensen finns att se på Astma- och Allergiförbundets Youtube kanal: <https://www.youtube.com/user/aochaf>.

VISIR får samtal från hyresgäster som störs av grannens rökning på balkong eller loftgångar. VISIR har tagit fram två nya foldrar "Även passiv rökning dödar" och "Tobaksindustrin – en av de största miljöbovarna". Foldrarna kan beställas på kansliet eller finns på hemsidan www.visominteroker.se.

Rökfri arbetstid och rökfria skolgårdar

De flesta kommuner har infört rökfri arbetstid och några har infört tobaksfri arbetstid. Samtliga regioner har infört rökfri arbetstid och en del även tobaksfri arbetstid.

Kommuner med rökfri arbetstid inkluderar även skolans personal. Detta omfattar inte skolans elever. I arbetet med att minska elevers rökning arbetar VISIR med att påverka skolor att införa rökfri/tobaksfri skoltid för både elever och lärare. Rökning är förbjudet på skolgårdar enligt lag sedan 1994 men trots detta så röks det på landets skolgårdar. Det har genom olika projekt satsats mycket pengar under åren. Elevhälsan och skolpersonal är engagerade och gör ett bra jobb. VISIR arbetar för att höja åldersgränsen för inköp av tobak till 20 år. Samma åldersgräns som för inköp av starköl och andra alkoholhaltiga drycker.

Kommunkontakter

VISIR konstaterade i sitt projekt Kommunkontakter 2018 att på många kommuners hemsidor finns rökpolicy för kommunens anställda eller enskilda skolors ordningsregler eller uthyrningsstugors rökregler.

I många kommuner kom denna mening upp *”näst efter tobaksrökning är radon den vanligaste orsaken till lungcancer”* Radon hade oftast en egen flik med mycket information men ingen information om tobaksrökning. Det kunde också finnas en flik *”störande lukter”* där tobak stod tillsammans med matos och vedeldning.

VISIR har beslutat att fortsätta med kommunkontakter och informera via brev kommunerna om den nya tobakslagen som trädde ikraft den 1 juli. Visirs nya foldrar Passiv rökning dödar och Tobaksindustrin - en av de största miljöbovarna ska skickas med. Utskicket sker i början av 2020.

Förebygga tobaksbruk

Visirs arbete utgår från ett barnperspektiv och Barnkonventionen. VISIR arbetar för att få fler rökfria miljöer som rökfria badstränder, fler rökfria flerfamiljshus, rökfria balkonger etc. och vilka åtgärder som krävs för att skydda barn och ungdomar från att börja röka samt att påverka nuvarande rökare att upphöra med rökning i barn och ungas närhet.

VISIR-klubben i tidningen VISIR Aktuellt är riktat till barn- och ungdomar. Redaktören Franciska Siurin-Lönnqvist uppmanar via VISIR-klubben att skriva till klubben och berätta om sina upplevelser. De inkomna förslag och idéer som har skickats till VISIR-klubben under fem år håller på att sammanställas och kommer under 2020 att ges ut. Bokens målgrupp är alla som i sitt arbete kommer i kontakt med barn och unga.

Ett digitalt Nyhetsbrevet till elevhälsan skickades ut i april med tema Tobaksindustrins miljökonsekvenser. Det är målgruppsinriktat Nyhetsblad riktat till elevhälsans personal.

På Elevhälsoportalen finns rapporten *”Tobaksindustrins hälsoeffekter – en forskningsgenomgång 2018”* och foldern *”Tobaksindustrin - en av de största miljöbovarna”*.

På Visirs kansli finns filmen *”TOBAKENS BARN”* med lärarhandledning till kostnadsfri utlåning.

Främja rökstopp i de grupper som röker mest

Rökfri Ramadan

Det finns ett stort behov av insatser mot tobak och tobaksbruk till invandrare och flyktingar. Med ökade ojämlikheter i ohälsa och barns rätt till tobaksfritt bör invandrarsituationen utgöra ett incitament för stat, kommuner och regioner att ytterligare prioritera det tobaksförebyggande arbetet och därmed en god hälsa på lika villkor för hela befolkningen i enlighet med tobakskonventionen, barnkonventionen och målet för svensk folkhälsopolitik.

Rökning är ett folkhälsoproblem. I stadsdelarna på Järvaområdet i Stockholm och i stadsdelen Rinkeby-Kista har 80 % av stadsdelens drygt 48 000 invånare utländsk bakgrund och var femte man är dagligrökare. I Angered (nordöstra Göteborg) är cirka 30 % dagligrökare. En stor andel barn i stadsdelarna växer upp i ekonomiskt utsatta hushåll och i hem med rökande föräldrar.

För att minska tobaksbruket bedrivs informationskampanjen RÖKFRI RAMADAN. Religionen blir en arbetsmetod när koranen uppmanar ”att vara rädd om sin hälsa”. Under fastemånaden ramadan ska man inte röka dagtid vilket gör perioden till ett bra tillfälle att sluta röka.

RÖKFRI RAMADAN är ett samarbetsprojekt mellan VISIR, Sluta-Röka-Linjen, moskéer, Stockholms kommun, Göteborgs kommun och Angereds Närsjukhus. VISIR är sammankallande och drivande i projektet. I projektet ingår stadsdelsförvaltningar (Rinkeby-Kista, Södermalm, Spånga-Tensta), Socialförvaltningen, Sluta-Röka-Linjen samt de ideella organisationerna Islamiska förbundet i Järva, Islamiskt kulturcentrum i Rinkeby. I Göteborg deltar VISIR, Angereds Närsjukhus, Social resursförvaltning och Göteborgsmoskén. Projektet Rökfri Ramadan har bedrivits framgångsrikt sedan 2015.

Ramadanblad producerades som innehöll kortfattad information om rökning och rökavvänjning samt en kalender med bönetider på svenska, arabiska, turkiska och somaliska. Foldern trycktes upp i 7 500 exemplar som fördelades på Stockholm och Göteborg. Merparten av foldrarna delades ut vid moskéer och Angereds Närsjukhus. Ramadan inföll den 6 maj till 4 juni 2019. Aktiviteterna var utdelning av foldrar, bokbord i moskén samt information om rökfri ramadan i fredagsbönen.

Resultatet visar att rökfri ramadan är ett uppskattat projekt. Foldern togs emot positivt och önskemål är fler foldrar till 2020. Diskussioner förs om att sprida projektet till hela landet och att digitalisera foldern. VISIR inbjöds till möte med Myndigheten för stöd till trossamfund (SST) som träffar riksorganisationerna fyra gånger per år. SST har kontakt med alla religiösa trossamfund i Sverige. SST arbetar efter en statlig förordning och kan enligt denna inte ge ekonomisk bidrag till Rökfri Ramadan men vill gärna bidra med kontaktmöjligheter.

Anställda i Stockholms kommun och Angereds Närsjukhus upplever att de har fått bättre samarbete med moskéns personal i genom arbetet med projekt Rökfri Ramadan.

SFI - Svenska För Invandrare

Det råder stor okunskap hos många av våra invandrargrupper. VISIR har kunskap och erfarenhet av att bedriva information i SFI-klasser. Mot denna bakgrund blev VISIR kontaktad av Länsstyrelsen i Halland om att undervisa i grundskolans föräldragrupper som har invandrarbakgrund. Föreläsningen planerades att ske tillsammans med SMART ungdom. På grund av få anmälningar ställdes föreläsningarna in denna gång.

VISIR har under året varit bollplank för Räddningstjänst Väst i deras arbete med att nå invandrare/flyktingar i tobaksfrågor. Ett utvidgat samarbete planeras för 2020 eftersom Räddningstjänst Väst planerar satsa på tobak och miljö.

Fontänhusen - Minskad rökning för personer med psykisk ohälsa

Forskning visar att rökning troligen ökar sannolikheten för att drabbas av ångestsyndrom. Det är mer osäkert hur rökningen påverkar förekomsten av depression, men personer som lider av depression röker i högre grad än personer utan depression. Psykisk ohälsa ökar stort i samhället även bland ungdomar.

En av de grupper i samhället som röker mest är personer med psykisk ohälsa. Agneta Alderstig har under flera år arbetat för att minska rökningen bland medlemmar och personal på Fontänhusen främst i Göteborg. Detta arbete fortsätter. Fontänhusen bedriver dagverksamhet för personer med psykisk ohälsa.

Tobak, miljö och klimatpåverkan

Tobaksindustrin miljöpåverkan

Sammantaget har tobaksindustrin en negativ effekt på snart sagt alla FN:s hållbarhetsmål. Att bredda perspektiven från rökningens negativa hälsoeffekter till tobakens totala miljöeffekter är angeläget för att uppnå ett Tobaksfritt samhälle.

Rapporten *"Tobaksindustrins miljöpåverkan – en genomgång av forskningsläget 2018"* var klar i december 2018 och presenterades den 23 januari 2019 vid ett riksdagsseminarium med cirka 25 deltagare. Rapporten utgörs av en sammanställning av forskningsläget vad gäller olika delar av tobaksindustrins miljöpåverkan, och analyser utifrån tobaksbolagens egen miljöredovisning.

De många och stora negativa hälsoeffekterna av att röka är väl kända för de allra flesta. Mindre känt är att tobaksproduktionen orsakar stora miljöproblem. VISIR vill bidra till att öka kunskapen om tobaksindustrins miljöpåverkan.

Tobaksproduktionen utgör ett direkt hot mot den biologiska mångfalden, och starkt bidrar till klimatförändringarna. Tobaksindustrins klimatpåverkan är ungefär dubbelt så stor som Sveriges samlade utsläpp. Rapporten finns att ladda ner i sin helhet: <http://www.visominteroker.se/wp-content/uploads/Rapport-Tobaksindustrins-miljöpåverkan-en-genomgång-av-forskningslaget-2018.pdf> eller kan beställas på kansliet.

Niclas Malmberg har under 2019 genomfört ett antal föreläsningar för politiker, tandläkare, vårdpersonal, kontaktpersoner i kommun/region etc. och fler föreläsningar är inbokade 2020.

Den 10 maj var styrelsen på Mynttorget i Stockholm och träffade Greta Thunberg och samtalade med förbipasserande och församlade. Rapport och flygblad *"Var klimatsmart – skippa tobak!"* delades ut till bland annat miljöminister Isabella Lövin (mp).

I juni gick medlemmar i VISIR ut på gatorna i Gamla stan för att plocka fimpar. Syftet var att uppmärksamma rökningens negativa miljöeffekter och att förändra rökarnas beteende. Fimpplockningen organiserades av miljökampen Rebecka Dahlén.

Den 6 november besökte Thomas E. Novotny amerikansk auktoritet och debattör om tobakens miljöpåverkan. Seminarium anordnades i Uppsala med fokus på fimpar och filter som en stor miljöbov där Suzanne Bengtsson deltog. Niclas Malmberg bjöds in till ett möte med Thomas E. Novotny i Uppsala. En större artikel från VISIR i Uppsala Nya Tidning uppmärksammade också cigarettfiltren som en miljöbov.

Räddningstjänst Väst påbörjar en satsning kring tobak och miljö. Samarbete med Räddningstjänst Väst inleddes under 2019 och kommer att förstärkas under 2020 med bland annat föreläsning i Varberg den 28 maj med fokus Tobak och miljö.

Informationskanaler/ sociala medier

VISIR följer noggrant trender och utvecklingen via omvärldsbevakning på tobaksområdet som till exempel nu senast tobak, miljö och klimat. Diskussioner förs i styrelsen om tobak, drogliberala ungdomar, rökning av cannabis och dess legalisering.

Tobaksmarknaden utvecklas ständigt, lagstiftning ändras och nya forskarrön görs om hälsorisker. Nya ungdomskullar utsätts för nya produkter och marknadsföringsmetoder vilket även leder till nya beteendemönster.

Medlemstidningen VISIR Aktuellt

Via medlemstidningen VISIR Aktuellt håller styrelsen kontakt med medlemmar och sprider kunskap. Tidningen skickas ut till medlemmar, vårdcentraler, bibliotek, nätverk etc. VISIR Aktuellt speglar genom reportage och aktuella inlägg förbundets arbete lokalt och centralt, regeringens arbete, tobakens skadeverkningar och nya forskningsrön.

VISIR Aktuellt har under året fått ny layout. Tidningen utkommer med fyra nummer per år och trycks i 1500 exemplar per nummer. Tidningen skickas ut per post till alla medlemmar över 26 år och ett 20-tal organisationer. Tidningen sprids digitalt via hemsidan till ungdomsmedlemmar upp till 26 samt till tobaksförebyggande nätverk. Tidningen är mycket uppskattad av medlemmarna. VISIR Aktuellt finns på www.visominteroker.se.

Franciska Sieurin Lönqvist är barn- och ungdomsredaktör sedan 2015. Ansvarig utgivare och redaktör är Arne Stråby. Ansvarig för två korsord med tobaksbudskap är Bo Hellgren. Maria Henriksson Uppsala ansvarar för layout.

Hemsida och Facebook

Hemsidan

Hemsidan www.visominteroker.se uppdateras kontinuerligt. Konsulten Robin Wellström fick i uppdrag att utveckla Visirs hemsida och göra sidan mer lättillgänglig. En ny hemsida kommer att tas i bruk under februari 2020.

Facebook

Som ett komplement till hemsida och medlemstidningen VISIR Aktuellt finns www.facebook.com/visominteroker. VISIR har en mycket aktiv Facebooksida med 888 personer som gillar sidan och 867 personer som följer sidan. Här sker inlägg, information och diskussioner om aktuella händelser.

Informationsmaterial från Riksförbundet VISIR

VISIR har producerat material som kan laddas ner från hemsidan www.visominteroker.se eller kan beställas kostnadsfritt på Visirs kansli.

Följande material har producerats 2019:

- Två Ramadanblad 2019 med olika bönetider och budskap på svenska, arabiska och somaliska
- Rapporten "Tobaksindustrins miljöpåverkan – en genomgång av forskningsläget 2018" lanserades 2019
- Medlemstidningen VISIR Aktuellt 4nr/år
- Digitalt Nyhetsbrev till Elevhälsan
- Flygblad "Var klimatsmart – skippa tobak!"
- Foldern "Tobaksindustrin - en av de största miljöbovarna"
- Foldern "Passiv rökning dödar!"

År 2018 producerades två digitala Nyhetsblad till Elevhälsan

<https://mailchi.mp/883672b4a477/nyhetsbrev-till-elevhlsan?e=dd792a9878> och

<https://mailchi.mp/6afd4cfa2727/visir-nyhetsbrev-november-2018?e=dd792a9878>

samt informationsbladet "Tobaksfria barn – Kommunkontakter".

Tidigare produktioner är foldern "Våga säga nej till rökning" och boken "Tobakspesten, lungcancerproducenterna och Frihetsförbundet VISIR" som utkom 2014.

Mässor/seminarium/konferenser

Almedalsveckan i Visby 2019

Niclas Malmberg, Henrik Ripa och Suzanne Bengtsson från VISIR deltog och talade på årets Almedalsvecka 1 juli -3 juli tillsammans med YMT. VISIR deltog i flera seminarier och vid två torgmöten på Donners plats. För mer information se bifogad bilaga.

ANDT-konferensen Förebygg.nu i Göteborg

På ANDT-konferens Förebygg.nu den 13-16 november i Göteborg deltog Agneta Alderstig och Brith-Marie Delande från VISIR. Konferensen samlade 700 deltagare från hela landet.

VISIR två nya foldrar låg i samtliga deltagarnas konferensväskor och en skylt med samarbetspartners med Visirs logga. VISIR deltog med bemannad monter tillsammans med YMT och Tobaksfakta. Det var en välbesökt monter och många kontakter knöts.

Opinionsbildning

Faktaannonser och debattartiklar

Aktuella ämnen har lyfts fram regelbundet under året. Ämnen väljs utifrån omvärldsbevakning och trender som höjd åldersgräns för inköp av tobak och tobakens negativa miljöeffekter.

Ett antal debattartiklar och insändare har skrivits av VISIR under 2019 en del har publicerats och andra inte. Följande debattartiklar har publicerats:

- Faktaannons "Passiv rökning dödar" i Aftonbladets temabilaga Luft & Lungor 2019-09-24
- Faktaannons "Skippa tobaken" i Aftonbladets temabilaga Barn & unga, kampanjperiod 12 juni-13 juli. Distribueras via Aftonbladet till bl a Almedalen och Järvaveckan
- Faktaannons "Tobak - inte bara ett hot mot hälsan men också mot miljö & klimat" i SvD temabilaga Astma- och allergi 2019-03-06
- Ett flertal debattartiklar i tidningen Miljömagasinet om tobak, miljö och klimat av Niclas Malmberg och Bo Hellgren.
- Debatt i Uppsala Nya Tidning "Skapa rökfri stadskärna" 2019-06-30.
- Debattartikel i Uppsala Nya Tidning "Stora vinster med rökfria miljöer" 2019-6-29.
- Öppet brev av Bo Hellgren till tobaksbranschen "att ta ansvar för de direkta och indirekta skadeverkningar deras produkter har förorsakat". Publicerad i Folkbladet 2019-08-31 och DN Åsikt 2019-09-06

Visirs lokalföreningar och grupper

VISIR Stockholm/Uppsala

Styrelsen: Yvonne Berling ordförande, Rasmus Nordling sekreterare

Ledamöter: Karin Fuetsch, Lennart Berling och Mayumi Backman.

VISIR Stockholm/Uppsala träffades varje onsdag på Olof Palmes gata 25 i Stockholm under ledning av Yvonne Berling för att diskutera tobaksfrågor. Bland initierade tobaksmotståndare går träffarna under namnet "Yvannes hörna". Deltagarna läser insändare och artiklar. Syftet är att inspirera och ge underlag för diskussioner och att använda tidningsurklippen till en kommande skärmutställning.

VISIR Göteborg

Styrelsen: Gert Essle ordförande

Ledamöter: Bengt Rosengren, Gun Hackzell och Lars-Olof Hallengren.

Föreningen har haft styrelsemöte och årsmöte. Föreningen avvecklades på grund av ledamöternas höga ålder och svårt att rekrytera medlemmar till styrelsen. Gert Essle deltar i Regionala Tobacco Endgame gruppen samt är styrelseledamot i Riksförbundet VISIR.

VISIR – gruppen Gotland

VISIR-gruppen Gotland har upphört och sista årsmöte hölls 2019-03-07 i Visby. VISIR-gruppen upphörde på grund av styrelsens höga ålder och svårt att rekrytera nya ledamöter till styrelsen. Ingegerd Alstermark har utsetts till Gotlands kontaktperson i Riksförbundet VISIR.

Förbundsstyrelsens slutord

VISIR har uppfyllt verksamhetens mål. VISIR har bedriva målgruppsinriktade insatser och genom omvärldsbevakning blivit medveten om vikten av att koppla miljö och klimat med tobak.

Under året har framgång i det tobakspreventiva arbetet nåtts med utökad lagstiftning om rökfria miljöer och kontroll av tobaksförsäljning. Förbundsstyrelsen är positiv till den nya tobakslagen och över regeringens uttalade positiva ambitioner för tobakspolitiken men är bekymrade över behovet av fler rökfria miljöer och ökningen av tobaksrelaterade produkter.

Förbundsstyrelsen ser allvarliga tendenser i samhället till att drogliberala värderingar ökar, vilket kan leda till att tobaksbruket ersätts med andra droger, som till exempel cannabis. Särskilt alarmerande är att ungdomars inställning till droger har blivit allt mer tillåtande. Att reducera det opinionsbildande arbetet mot rökning till att bara omfatta tobak är begränsande, inte minst som samhällsdebatten i allt mindre omfattning handlar om tobak, samtidigt som debatten kring att legalisera cannabis har skjutit fart de senaste åren.

Stockholm den 8 mars 2020

Agneta Alderstig
ordförande

Henrik Ripa
vice ordförande

Eva Hedström
kassör

Brith-Marie Delander
sekreterare

Niclas Malmberg
ledamot

Arvid Öhlin
ledamot

Gert Essle
ledamot

Suzanne Bengtsson
ledamot

Rapport från Niclas Malmberg

Jag anlände till Visby 1/7 kl. 16.30 och kunde då genast delta vid det torgmöte vi höll på Donners plats från kl. 17. Det var en utmärkt dag att hålla torgmöte på, med det för dagen införda rökförbudet på uteserveringar - och med alla besökare på uteserveringar runt Donners plats som frivilliga eller ofrivilliga åhörare. Konceptet att vi var en handfull talare som alternerade med korta inpass från talarstolen var mycket bra, och gjorde att vi kunde ha ett tempo och faktaspäckat innehåll som en eller ett fåtal talare med långa anföranden inte skulle ha måktat med. Det gav också utrymme för spontana talare att hoppa in, vilket utnyttjades av bl a Carl Schlyter.

Den 2/7 inledde jag med att lyssna på en paneldiskussion om hur fondmäklare bör och kan undvika investeringar i tobaksindustrin. Alla av de banker som deltog i panelen var inte lika på, så jag försökte rikta lite kritiska frågor till dessa.

Än mer kritiska frågor riktade jag vid nästa seminarium, arrangerat av Philip Morris, ett av världens största tobakbolag. Temat var rökfritt Sverige, och ingången hur tobaksbranschen och politiken borde gå hand i hand för att uppnå ett rökfritt Sverige. Har ett bolag som under decennier med forskningsfusik och på andra sätt försökt att neka till att rökning är dödligt plötsligt kommit till insikt, och vill ta ansvar för det elände man ställt till med? Kan alla vi som arbetar mot rökning nu lägga ner det arbetet, och låta tobakbolagen leda kampen för ett rökfritt Sverige?

Nej, förstås inte. När jag i frågestunden pressade på med frågor fick jag istället den tydliga bilden att man förstått att man sitter med Svarte Petter. Allt färre kommer att röka, och i takt med det kommer vinsterna för Philip Morris att sjunka. Oavsett hur aggressiv marknadsföring man riktar mot ungdomar kan man på sin höjd uppnå att andelen rökare inte minskar lika snabbt som den annars skulle göra. Samtidigt sitter man med kontrakt med tobaksodlare och har byggt upp en infrastruktur för produktionen. Framför sig ser man därför inte bara minskade vinster, utan förluster. Lösningen på detta för tobaksindustrin är nya tobaksprodukter. Och att lansera dessa genom att utnyttja den utbredda kunskapen kring hur farlig rökning är. Ett seminarium om ett rökfritt Sverige var således i själva verket en marknadsföringsinsats av andra tobaksprodukter. I mina frågor framhöll jag att rökningens hälsoeffekter bara är toppen av isberget, därunder finns de stora miljö- och climateffekterna, och dessa är lika stora oavsett om tobaken hamnar i en cigarett eller någon annan tobaksprodukt.

Tyvärr kunde jag inte stanna hela tiden på seminariet, då jag var tvungen att rusa till en debatt om att legalisera cannabis, en fråga där jag förstås förespråkar fortsatt förbud. Lite vid sidan av tobaksfrågan, men kunde konstatera i debatten att också cannabisodling har stor miljöpåverkan.

På eftermiddagen var det så dags för mitt huvudnummer, en presentation om tobakens miljöpåverkan. Jag lyfte bl a att tobaksindustrins klimatpåverkan är dubbelt så stor som Sveriges samlade koldioxidutsläpp, att 1,3 miljoner barnarbetare under 14 år far illa på tobaksodlingar, samt att tobaksindustrin står för en stor andel av avskogningen i världen, och därmed också av utarmningen av den biologiska mångfalden. Mina nyvunna antagonister från Philip Morris var på plats på seminariet, men argumenterade inte mot mina uppgifter. Några företrädare från Swedish match som var på plats från start, gick dock efter halva tiden...

Ett nytt torgmöte var planerat för kvällen, men nu öste regnet ner, så det fick ställas in. Visar på att det är klokt att boka in fler torgmötesdagar, så att inte allt satsas på en dag som sedan regnar bort.

Den 3/7 var jag på plats och hörde ett stort antal seminarier i UNFs tält. Dagens bästa insats gjorde Henrik Ripa, med mycket övertygande argumentation varför det är viktigt att fortsätta arbetet för ett helt rökfritt Sverige. Dagens sämsta insatser var den extremt kunskapsnivån i den tobakspolitiska debatt som hölls mellan ungdomsförbunden, och där jag hamnade på åhörarplatsen bredvid Philip Morris representant som jag träffar dagen innan. MUF visade sig i och för sig vara pålästa. Men inte på fakta, utan på vad tobaksbolagen vill: utnyttja andra tobaksprodukter för att minska rökningen. LUF, CUF och KDU kom däremot med inlägg som till och med min bänkgranne skakade på huvudet åt och instämde i att de var helt utan logik, och verkligen inte åsikter tobaksbolagen matat dem med. KDU:s inriktning var att vi ska sluta ägna kraft åt att minska rökningen, och fokusera på det stora samhällsproblemet: vårddköerna. Någon insikt om att rökning ger cancer och en rad andra sjukdomar, vilket belastar sjukhusen och skapar vårddköer, fanns inte hos det ungdomsförbundet. LUF:s inriktning var att det är symtomen som måste åtgärdas, d.v.s. att rökare blir sjuka, inte orsaken, själva rökningen. Förstår man inte orsakssamband kan man hamna snett... CUF gick till storms mot att det går skattepengar åt opinionsbildning mot rökning, så där fick VISIR en släng av slev. När till och med tobaksbolagen vill se krafttag mot rökning kan man förundras över hur det kan finnas politiker som inte vill det.

Idag sken åter solen, så jag kunde avsluta min vistelse i Visby med ytterligare ett torgmöte på Donners plats, innan det var dags att rusa till färjan.

Mvh

Niclas Malmberg

Almedalen 2019 ur Suzanne Bengtssons perspektiv.

Kom till Visby med sena kvällsbåten på söndagen. Redan på båten möttes jag av information om den nya tobakslagen på båtens monitorer. Hela båten var rökfri både inne och ute och vad jag såg såldes det varken cigaretter eller snus på båten.

Gotlandsbåtarna borde även tidigare varit rökfria, de är ju inrikes kollektivtrafik, men det har varit tillåtet från Destination Gotland att röka ute på däck och Region Gotland (kommunen) har inte agerat. Det har även sålts tobak via automater inte heller dessa har tidigare fått någon tillsyn.

Men när Destination Gotland tog den nya färjan MS Visborg i bruk i våren 2019 beslöt man att både den nya och de andra färjorna ska vara rökfria.

Måndag 1 juli

På måndagen gick jag in till Visby på förmiddagen med riktning mot Soberian.

Där hade stiftelsen Choice ett seminarium som hette "**Hur kan vi minska droganvändningen bland unga**". Först ett föredrag där en läkarstudent och två AT-läkare berättade om sina insatser i klassrummen på skolor i Sverige och att de lätt nådde fram till ungdomarna då de bara var lite äldre än gymnasieeleverna. Jag kom lite sent och under tiden jag lyssnade var det en övervikt på prat om narkotika och alkohol, tobak nämndes väldigt sparsamt.

Detta seminarium följdes av två paneldebatter i den första deltog Leo Gerdén, Sveriges elevråd, Magdalena Gerger, Systembolaget, Barbro Westerholm, riksdagsledamot (L) Även de poängterade hur bra det var med ungdomar som informerar ungdomar och att blivande läkare har pondus. Barbro pratade om att hon gjorde sina största insatser hos gruppen pensionärer. I den andra debatten var det Karin Dahlman Wright, Prorektor KI,

Jan Jönsson Socialborgarråd Stockholms stad, Vivianne Macdisi, Regionråd Uppsala, Henrik Stjernström Handläggare, Arvsfonden.

Jan Jönsson (L) pratade om Stockholms satsning på partyknarkarna från rika områden som man ska försöka nå via innebutikerna. Det var inte tid till att låta publiken ställa frågor. Jag pratade lite efteråt med en av AT-läkarna om att tobaken kan vara den drogen som leder till cannabis.

Stannade även kvar på lunchseminariet (och fick gratis lunch) Det hette **Hur påverkas våra ungdomar av narkotikadebatten?** Medverkande Eric Leijonmark, ECAD, Håkan Eriksson, Länsnykterhetsförbundet Västra Götaland och en f.d. Hasselaprofil som jag glömt vad han heter. Det var en ganska sansad debatt och det gick att dra paralleller till tobaken där också. Det var möjligt för publiken att komma med inlägg och det gjorde jag. Bland annat om att tobaksaffärer gör mycket reklam för cannabis t.ex. tändare med marijuanablod på och säljer extra stora cigarett-papper att rulla jointar med.

På eftermiddagen var jag på **Hälsa för ohälsosamma – vad är egentligen hälsosamt.**

Ett seminarium arrangerat av "tobakens vänner" Convenience stores Sweden

Medverkande var David Ebenhardt som driver podden Hälsa för ohälsosamma som samarbetar med Snusbolaget.se en snusaffär och influencer på nätet.

Övriga medverkande var Mikael Anefur, riksdagsman från KD som var lite rundnätt och sa att han både snusade och drack alkohol och tyckte att det var viktigare att må bra än att vara nyttig Han fick frågan vad ANDT stod för och sa alkohol, narkotika, droger och tobak! Acko Ankarberg även hon KD, och ordförande i socialutskottet, Anette Rosenberg Philip Morris (PMI) som fick tillfälle att göra reklam för sina nya produkter och säga att de var för ett rökfritt Sverige. Ann-Katrin Tottie, Framtidsanalytiker, ICA som pratade om ICA:s hållbarhetsstrategier, nyttiga matkassar med mera. Hon kan vara någon att ha kontakt med.

Det var fullproppat med folk och bitvis intressanta diskussioner. Pratade med en man från en Svensk klassiker efteråt. Han ville få med andra grupper än svenskar och berättade om vårt samarbete med moskéer och Rökfri Ramadan.

Sedan hastade jag med Johanna och Birgitta ner till Philip Morris seminarium **Ökad nedskräpning till följd av nya rökfria utomhusmiljöer – hur hanterar vi fimparna.**

Där bestod publiken av många från tobaksindustrin särskilt PMI. De medverkande var PMI:s Norden-chef Anette Rosengren, Johanna Ragnartz kommunikationschef Håll Sverige Rent, Anna Lindbäck, Nano-Bin vd för en firma som säljer engångsaskkoppar och Menette von Schulman ordförande Visita och hotellchef på Gotland.

Det pratades om samarbete och hur farliga fimparna var för miljön att den nya tobakslagen var otydlig och enskilda näringsidkare skulle bli straffade med mera. Även jag deltog i debatten.

Kommentar: Vi borde ta en diskussion med Håll Sverige rent om samarbetet med PMI.

Tisdagen 2 juli, vår dag på Strand hotell.

Lärare mot tobak - Frukostmöte

Seminarium genomfördes på engelska. Föreläsning av Rachel Melsom, Australien, sedan en paneldebatt med företrädare från olika finansmäklare. Både de som fortfarande satsade pengar inom tobaksområdet och de som inte gjorde det. De senare var i majoritet.

Många i publiken som lyssnade och ställde frågor. Det bästa var att de inbjudna talarna lyssnade på varandra och kanske blev inspirerade att placera pengar på ett hållbarare sätt. Ett jättebra seminarium!

Nya rökfria utemiljöer - möjliga effekter på kommuners folkhälsa?

Vidar Albinsson, folkhälsovetare mot tobak, som moderator och Josefin Jonsson FoHM, Suzanne Bengtsson, VISIR och Farida al Albani, FI som inledde och svarade på frågor.

Kommentar: Våra inledningar blev helt olika, jag var lite nervös innan att vi skulle säga samma saker. Det var många frågor från publiken vilket var bra. Jag hade skickat ett mejl till en del anställda på Region Gotland och bjudit in till att komma och lyssna och det kom faktiskt några från dem till seminarierna. Det kom en hel del frågor från publiken.

Nya tobaksprodukter - den som är beroende är inte fri, min programpunkt.

Jag vart rejält störd av att det var så många från tobaksbranschen i publiken. När hela publiken fick presentera sig upptäckte jag ännu fler! Både de och andra i publiken var pigga på att ställa frågor. Vi kom igång för sent och jag hann inte riktigt säga det jag hade tänkt säga – får ta det en annan gång.

Finns nycklarna till god folkhälsa utan tobak inom tandvården?

Niclas inledde med tobakens miljökonsekvenser, man kan hoppas att PMI lyssnade. Johanna höll ett inspirerande föredrag om sitt arbete med ungdomar, borde flera höra.

Kommentarer: Vilka vänder vi oss till? Är det de redan frälsta eller fienden tobaksbranschen? Hur får man andra att komma och lyssna? Fler politiker? Viktigt att bjuda in folk kanske locka med något.

Kommentar: Det ösregnade så jag satt kvar i lobbyn på hotellet efter våra seminarier där snuskommissionen skulle ha mingel och till min glädje var det inte unga fräscha som kom utan mest medelålders män med mage!

Onsdagen 3 juli

På morgonen i Soberian var det CAN som presenterade "**Hur tobaksvanorna har utvecklats över tid.**" En sammanställning av 2018 års Monitormätningar och tidsserier hos den vuxna befolkningen. Rökning minskar förutom hos feströkarna och snus ligger

rätt stilla, och e-cigarettor verkar i alla fall inte vara någon stor succé. Efteråt var det en panel debatt med Martina Zetterqvist, utredare CAN, Elin Ramfalk, Cancerfonden, Henrik Ripa från Visirs och Cancerfondens styrelse och ordförande Sahlgrenska universitetssjukhuset. Moderator var Charlotta Rehnman, Wrigstad, CAN. Många i publiken från tobaksbranschen.

Jag var också som hastigast på Folkhälsomyndighetens välbesökta seminarium där Lena Hallengren och Johan Persson pratade. Pratade med några i publiken.

Vid 11.00 var det **Hur ska framtidens tobakspolitik se ut?** En utfrågning av de politiska ungdomsförbunden arrangerat av Unga drogförebyggare och yrkesföreningar mot tobak. Efter att ha hört på ungdomarna kan man verkligen undra hur det blir i framtiden! Snus är en hälsoprodukt verkar de gått på. De tryckte på den individuella friheten att välja själv om man vill röka och var man får röka. Tur att folket i detta land inte tycker att rökning är så glamouröst längre!

Kommentarer: Moderatören var bra, kanske skulle frågorna vara mer ungdomsinriktade och riktade just till ungdomarna och inte moderpartiet.

Tråkigt att ingen från vare sig socialdemokraternas eller vänsterpartiets ungdomsförbund var där och det borde varit någon annan från Fi även om Farida kan svara "rätt" på alla frågor.

Det kändes som bara Miljöpartiets och Fi:s representanter stod på vår sida. Killen från Ungsvenskarna hade lite egna åsikter, i övrigt hade väl Alliansen återuppstått där ungdomarna i stort höll med varandra att individen ska fritt få välja att sprida sin rök på andra och naturligtvis röka och snusa själv. Blev rätt deprimerad av att höra dem och att de egentligen inte visste så mycket om tobakens skadeverkningar. Är det vi eller tobaksbranschen som ska utbilda dem? Pratade med flera efteråt i gränden utanför.

Seminariet som inte fanns i katalogen eller på nätet!

Smet in på ett seminarium för att jag var kaffesugen på eftermiddagen. Det var unga entreprenörer som hade lite olika bolag där de stöttade andra bolag. Det var nog mest "kompisar" som lyssnade och var entusiastiska, tjoade och busvisslade.

Skrev upp några ord och meningar de sa:

Våga gå utanför din komfortzon

Prata mest med de människor du inte förstår dig på

Livslångt lärande

Sluta göra saker

Om man gör något nytt måste man sluta göra något man redan gör

Pusha varandra, skapa delaktivitet

Våga misslyckas – det lär man sig mest av

Istället för friskvårdstimme – lärande timme

Symtom hög arbetsbelastning – det är oftast inte så utan att man är uttråkad!

Kommentar: Jag försöker att kommentera eller fråga under alla föredrag om det finns möjlighet till det annars prata med någon efteråt ett sätt att påverka lite grand. Här gjorde jag inte det men var lite inspirerad när jag gick därifrån.

Donners plats

Måndag: Fint väder och de på Donners uteservering hade första parkett! Vi var många som pratade. Suzanne, Niclas, Vidar, Farida och Carl Schlyter gjorde ett in hopp. Birgitta, Lena, Miranda och Johanna turades om att hålla banderollen, dela ut flygblad och plockade även fimpar. Vi plockade ihop några tomma 33 cl plastflaskor fulla med fimpar på en halvtimme på torget som jag tyckte såg rätt fimpfritt ut innan! Folk passerar förbi några stannar till och pratar och lyssnar.

Tisdag: Ösregn, vi ställde in.

Onsdag: Fint väder igen! Niclas, Vidar, Suzanne, Lena och Henrik Ripa pratade.

Kommentar: Det känns bra när vi är flera som pratar. Blir inte så ansträngande för var och en att göra inlägg. Vi pratar också utifrån lite olika synvinklar, något vi kanske skulle utveckla lite mera. Det vore bra att få med representanter från alla partier, tobaksfrågan är inte partibunden. Men bra att vi "partilösa" också pratar. Det går att ha en utfrågning liknande den med ungdomsförbunden på Donners scen men också som förra året då Ann Post lyckades få upp en rökare/snusare på scenen för ett bra samtal. Kanske något att tänka på till nästa år att bjuda in fler talare. Politiker, yrkesverksamma och ungdomar!

Det blir ofta bara två av tre dagar förra året föll en bort p.g.a. fotbollsmatch och i år av skyfall.

Tobaksbranschen var rejält representerade på Donners plats liksom de var vid andra seminarier med anknytning till tobak. De la sig dock inte in i debatten utan lyssnade. Vid vårt torgmöte på onsdagen vid Donners plats pratade jag med två av dem (en från Japan Tobacco International och en EU – lobbyist) och sa att jag kände mig förföljd, var de några slags "stalkers" hade de inga egna seminarier? De skrattade lite och sa att de var i Almedalen för att lyssna.

PMI måste ha varit årets vinnare de hade hur mycket folk som helst på plats och många seminarier ihop med andra. Kanske har vi något att lära av dem?

Hur ska vi möta och bemöta tobaksbranschen?

På gågatan på Öster hade några skämtsamma satt upp en rökkur med ett gammalt lås på som man kunde lägga in en (gammal) femma i.

Liberalernas ungdomsförbund hade en manifestation med rökning på en uteservering på söndagen innan det blev förbjudet att röka där. Dessa båda happenings syntes i media.

